

Test: Zenza Bronica ETR

Lille kamera, store negativer

Zenza Bronica ETR skyder lige så kvikt som et 24x36 kamera, og fotocellen kan styre den elektroniske lukker. Men desuden har den stort filmsformat (42x55 mm) og udskiftelige magasiner, også et til 90 optagelser!

**Tekst og fotos
H. S. de Kue**

Den nyeste enøjede spejlrefleks Zenza Bronica ETR er med sine 1300 gram lettere end 6x6 modellerne. Filmsformatet er nemlig skåret lidt ned, fra 55x55 mm til 42x55 mm. Det er netop den del af negativet, som man udnytter i praksis, når man forstørrer på 18x24 cm papir, eller større, f.eks. 30x40 cm. I stedet for 12 optagelser på en film bliver der så 15. Og på en »220«-film kommer der 30 billeder. Skifter man til et 70 mm magasin, har man 90 skud på en film.

Lighedspunkter med Hasselblad

Så længe man endnu ikke har monteret Speed-håndgrebet, føles og håndteres Bronica ETR som en lille Hasselblad. Betjeningsgrebene ligger nemlig ligesådan. Et håndsving på højre side sørger for filmtransport, lukkerspænding og nedklapning af spejlet. Udløserknappen nederst til højre. Afstandsindstillingen på en riflet gummiring, ligesom på Hasselblads nye F-objektiver, kun med den forskel, at Bronicas objektiver vender samme vej som Nikons, altså kortere afstand, når man drejer venstre om. Det er ingen tilfældighed, da Nikon i mange år har leveret objektiver til Zenza Bronica.

Objektiverne har hver sin indbyggede centrallukker (alt-

så den slags, som man til daglig kalder for Compurlukker), men den er elektronisk styret fra kamerahuset. Tiderne går fra 1/500 sek. til 8 hele sek. Desuden er der en særlig knap på hvert objektiv for langtidsoptagelser, men det bliver vel kun aktuelt ved natoptagelser fra stativ.

Centrallukkeren har den fordel, at man kan bruge elektronflash på alle lukkertider, også ved 1/500 sek. Og da dagslyset reguleres af både tid og blænde, mens flashen kun påvirkes af blænden, kan man frit mikse dagslys og flash efter ønske.

Speed håndgrebet

Når man monterer Speed-håndgrebet på kamerahuset, bliver betjeningen mere i stil med en 24x36 spejlrefleks. Håndgrebet har nemlig hurtigoptæk, der i to bevægelser trækker filmen frem, spænder lukkeren og sænker spejlet. Desuden er der udløserknap og en blitzsko med midterkontakt på håndgrebet.

Bruger man et magasin med 220-film, så kan man med de 30 skud pr. film godt skyde om kap med en 24x36 spejlrefleks. Og samtidigt har man større negativer, dvs. skarpere billeder.

Hvis man fotograferer med farvelysbilledfilm, kan man klippe 45x45 mm ud af hvert billede (altså et »tab« på 5 mm i hver side) og montere lysbilledet i en 5x5 cm diaramme med netto billedareal 40x40 mm. Så kan man bruge sin almindelige 24x36 diaprosjektor og fylde hele skærmen ud. Ved billige projektorer bliver der dog en beskæring i hjørnerne.

Motordrev

På photokina i Köln har jeg set et motordrev, der kører med 1 billede pr. sek. Den hastighed dækker vel ikke dramatiske sportsoptagelser, men er hur-

Zenza Bronica ETR har elektronisk styret centrallukker. Hverken optik, søger eller magasin korresponderer med fabrikkens 6x6-modeller.

tig nok til de fleste fotografers behov. Med 70 mm filmsmagasinet har man så 90 optagelser på rad. Og derefter behøver man ikke at spole tilbage, men skifter bare til et andet magasin.

Søgerne

Den almindelige lysskakt med indbygget lup kan udskiftes med tre andre søgerlupper. Den mest usædvanlige er Rotary-søgeren, der kan drejes i tre forskellige stillinger. Den er lavet, fordi filmsformatet jo er aflangt. Man kan godt få brug for optagelser på højformat, og så kan man altid dreje søgerokularet opefter, hvadenten man har drejet kamerahuset en kvart omgang højre-om eller venstre-om. Sommetider kan det være nyttigt, at stille søgeren skråt, mellem klikkene. Søgeren viser altid hele billedfeltet, oven i købet retvendt i stedet for spejlvendt.

For optagelser i øjenhøjde er der to forskellige prismesøgere at vælge imellem. Den ene er uden lysmåling, den anden med både lysmåling gennem objektivet og eksponeringsautomatik.

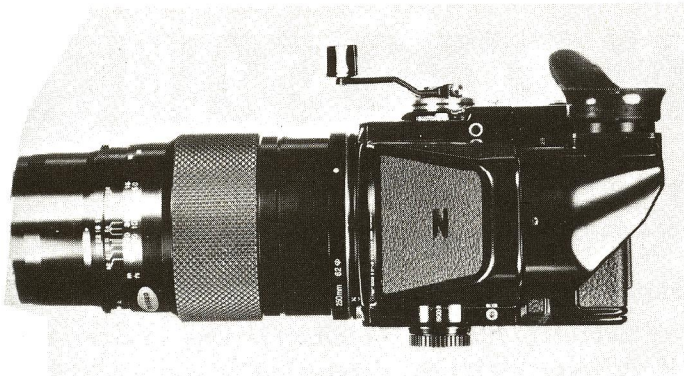
Automatikken

AE-prismesøgeren gør Bronica ETR til et automatisk kamera, hvor fotocellen måler lyset gennem objektivet og styrer den elektroniske lukker. Blænden vælger man selv i forvejen. Ved at trykke på en knap, kan man i søgeren aflæse, på hvilken lukkertid automatikken vil køre. Tiden angives af en række lysende tal. Desuden er der røde lysdioder som advarsel, hvis man kommer udenfor måleområdet.

Så længe AE-søgerens omskifter står på A (= automatisk), styrer fotocellen lukkeren, uanset hvad lukkertidsknappen på venstre side af kamerahuset står på. Vil man have lysmåling gennem objektivet, men alligevel indstille selv, skal man stille søgerens omskifter på M (= manuel). Så vælger man selv lukkertiden, men kan i søgeren aflæse, hvad lysmåleren ville foreslå.

Objektiverne

Normalobjektivet har lysstyrke/brændvidde på 2,8/75 mm, korteste afstand er 60 cm og filtergevind er 58 mm. Der er to

Kameraet drejet til optagelse i højformat, men Rotary-søgeren drejet en kvart omgang, så man igen kan kigge ned i søgeren.

Rotary-søgeren i stillingen for optagelser i tværfomat. Objektivet er her en 50 mm, lysstyrke 2,8.

vidvinkelobjektiver, nemlig en 4/40 mm og en 2,8/50 mm. Korte afstand er henholdsvis 40 og 50 cm, regnet fra filmen. Begge har 62 mm filtergevind. Disse vidvinkelobjektiver er meget kompakte, kun 5 cm lange, fylder altså kun en smule mere end normaloptikken.

Teleobjektiverne er en 4/150 mm og en 5,6/250 mm. 150 mm'eren har korteste afstand 150 cm og objektivet er kun 7,5 cm lang. 250 mm objektivet går ned til 350 cm afstand og er selv 14 cm lang. Begge har 62 mm filtergevind.

Alle fem objektiver tegner lige så skarpt som de 6x6 objektiver, Nikon og Zenza Bronica hidtil har lavet. Og de er ikke slæmme til at lave uønskede reflekser, når solen rammer frontlinsen.

Der er springblænde på alle fem optikker. Bajonetfatningen går venstre om, ligesom på Nikon objektiver. Og man skal spænde lukkeren, før man skifter objektiv, ligesom på Hasselblad.

Filmmagasinerne

Magasinerne har jeg allerede nævnt. Det store magasin til 90 optagelser kører med perforeret 70 mm film. Optagelsesformatet er stadigvæk 42x55 mm.

Jeg har ikke prøvet 70 mm magasinet, fordi jeg ikke har en fremkaldetank til en 470 cm lang film. Men der er fremkaldedrejer i handelen til 70 mm.

Magasinet til 15 optagelser, som fulgte med testkameraet, er meget let og hurtigt at skifte. Kører man kun med et magasin, så er filmskift stadigvæk

væk lettere end ved et 24x36 kamera. Man tager en fiks lille indsats ud af magasinet. På denne indsats skifter man filmen og så putter man indsatsen i magasinet, drejer nogle omgange på et lille håndsving og er klar til billede nr. 1.

Lyden fra spejlet

Desværre er spejlet ikke så lydøst, som man kunne ønske. Til sammenligning: Bronica ETR giver samme lyd som Hasselblad 500 C/M, det vil sige mindre end den nye Hasselblad 2000 FC. Men hvorfor kan lyden ikke være så dæmpet som på Mamiya M 645?

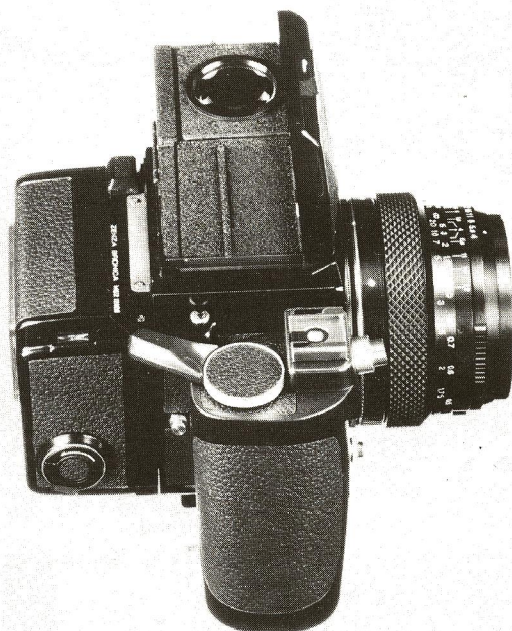
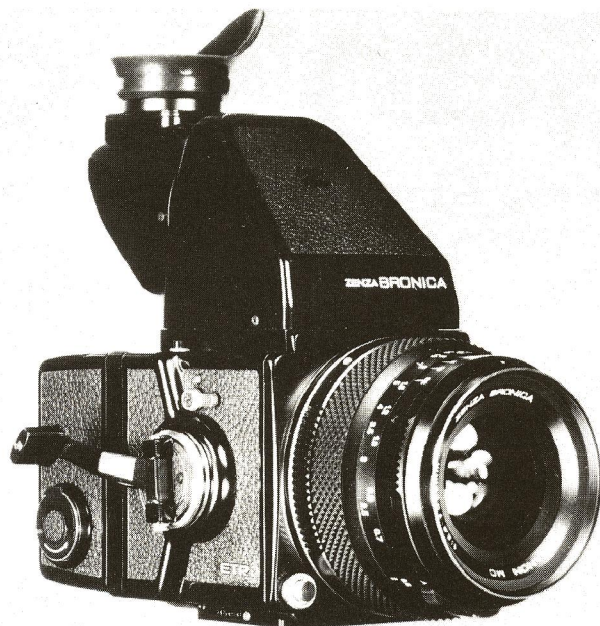
Priser

Disse priser er cirka og må tages med lidt forbehold.

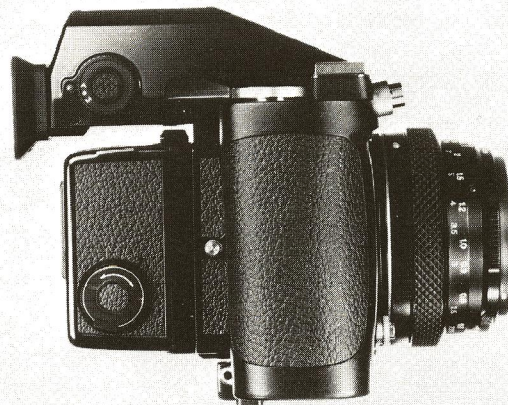
Kamerahus med magasin for 15 optagelser	ca. 3140 kr.
Skaktsøger med lup	ca. 240 kr.
Prismesøger	ca. 940 kr.
Prismesøger AE med lysmåling og automatik	ca. 2240 kr.
Rotary søger	ca. 1090 kr.
Udskiftelig matskive	ca. 90 kr.
Øjenkorrektionslinser	ca. 90 kr.
Normalobjektiv 2,8/75 mm	ca. 2110 kr.
Vidvinkel 2,8/50 mm	ca. 3780 kr.
Vidvinkel 4/40 mm	ca. 4290 kr.
Tele 4/150 mm	ca. 3390 kr.
Tele 5,6/250 mm	ca. 4990 kr.
Ekstra filmmagasiner (sort)	ca. 840 kr.
Speed-håndgreb	ca. 505 kr.
Senere kommer der motordrev, 500 mm tele og en zoom 70-140 mm.	

Helhedsvurdering

Stort negativformat og alligevel et handy kamera, som man kan skyde hurtigt med. Speed-håndgrebet er et stort plus. Priserne er ikke til at spøge med, men ligger dog et godt stykke under 6x6 spejlreflekserne.

Speed-håndgrebet har hurtigt optræksarm, udløserknop og blitzkontakt. Læg mærke til det meget kompakte 40 mm objektiv (svarer til en 24 mm vidvinkel på småbilledformat).

Prismesøgeren har indbygget lysmåler og styrer desuden den elektroniske lukker.